Нотрольный экземпляр

Масса а мехкашкара пролетареш, вІаШагІкхета!

СЕРДАЛО

Советски Союза Коммунистически партс Нохч-Пал1Іай обкома, Нохч-Пал1Іай АССР Лаккехьарча Советен Министрий Советен орган («СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

№ 116 (4555). | ШИНАРДІ, 26 сентябрь, 1971 ш. | Мах 2 пп. | Газет арадувл 1923 шера денз

БЕЗАМЕЙ ВІАШИ ДУВЦАР КХЕТАДЕШИ

КАРАЛДЖОРДЖЕВО, 25 сентябрь. (ТАСС спец корр). Селхан Караджорджевин кхо тІехьара кхаьнаьн хилар КПСС ЦК Генеральн секретара Л. И. Брежневен СФРЮ Президента, СКЮ ПРеседателя И. Броз Титоне кхье.

Безамен вІаши дувцар кхетадеш кьамаьл даьна йийцар экономически пІулахий кхьаьхьара СССР-ан СФРЮ-нен юкъера вІаши леладу пІулахан пІаьго а лелаьдолдаьр хьалха боьл мирорниеш. ХІаьта иштта вІаши хьаштдола дуних хилхьаьна юкъера актуальн лелаш а. Кхамаьл деча юкъе даьхьа хоьмаьн хилар шина а мехка партийн пачахьлахьен деталаш.

СФРЮ Президента, СКЮ Пресседатель И. Броз Титос КПСС ЦК Генеральн секретара Л. И. Брежнева сийна сарахь шу оттадир.

Шу оттадьча Л. И. Брежневен И. Броз Титоен хьамаьлаш дир.

БЕЛГРАД, 25 сентябрь. (ТАСС спец. корр.). СФРЮ Президента, СКЮ Пресседатель И. Броз Титос хьайка доттагІаьн официальн боьхьна визитаьгІа Югославе ваха воли КПСС ЦК Генеральн секретарь нов. Л И. Брежнев тахан Югославера Дівахьар.

Шуна пІаьхьа ДІаьхьаьн КПСС ЦК секретарь К. Ф. Катушев, КПСС ЦК отдела заведующий К. В. Русаков, КПСС ЦК член, СССР кхьча механизацийча пІулахий министра заместитель Н. Н. Родионов.

Аэродроме болача новкъа полки новкъост Л. И. Брежневга моаршал леттар Белграде бахьча кхаа.

СССР-ен СФРЮ-н пачахьлахьен байрахьаш терхьча «Белград» аэродроме Л. И. Брежнева кхьаьвовкхаш хар СФРЮ Президент, СКЮ Пресседатель Иосип Броз Титос, СКЮ Президиумн членаш Э. Кардель, М. Тодорович, К. Цривогоцкий, Н. Джадревич, С. Долаби, К. Глигоров, Союзан исполнительн веча пресседатель Д. Бисени, СФРЮ Президиумн член, СКЮ конференце кастаьвар ча дьаьхьа член Б. Мичунович, кхьча механизацийча пІулахий союзин секретарь М. Тепавац, СКЮ Президиумн членаш, союзин исполнительн веча членаш, Югославе партийн, пачахьлахьен, общественн деятелаш.

Л. И. Брежнев кхьаьвовкхаш хиннарашта кхьа вар СССР СФРЮ-ра посол В. И. Степанов, советски посольство сотрудникаш.

Аэродроме сийлен ца оттаьлахьар. СССР-ен СФРЮ-н Пачахьлахьен пиммаш лехкар.

Новкъостий Л. И. Брежнев И. Броз Титон ДІаттІаьвен микрофона.

НОВКЪОСТА И. БРОЗ ТИТО ДАЬ КЪАМАЬЛ

Сийлен воли новкъост Брежнев!

Деза тьаьший!

Вай кьаста за' хьаттІаьхьаьчий. Геттара кІеанте ха ялхкар оаш уклеш, кІаьхьаьнца чІоагІа чу-ялелаш боьшш ерг юкъера пІулахий а арахьара политика проблемаш а еррнгаш комплексеш боьшша ГІьамарга диленна мукъа ха боьшаш ер из. Сона хет, вІаш вигІат а лай даь къамаьлаш а-эй шиз мехка юкъера доттагІаьн новкъосташца вІаши пІулахан лелаьдолен пІаьго а. Лелаьдолаьдер бохьна ГІоарІаьн бо-ьаьн хурдеш аьнна.

Вай даь къамаьлаш геттара хьаьда хар, кьаьсттА вІаши лелаьдеча пІулахий дьаьхьара дардаш. Вай бохьна боьл бер, хІаьта бен а вІаши дуних кхетадарен доттаьнца ГІоарІаьн доьхьна советско - югославски пІулахий чІоагІа лард йола принципаш. Цунна аьхьна кьоастийн дерриган доьаьхьоьна советско - югославски вІашца. Лелаьду пІулахан эрганьдьаьлаьрна реальн перспективаш.

Белградера дІеаллаьр, оаьа тхоьшша дІаьдду тхоьшта даьхьа ГІоьшшаьлаьр, вІашигІаьттаьлаьр тІеІаьнна уйлаьнца а бир из. Дукхаьча шерашца ГІайна хинна дуних дешаш кьоьстийр вай Вовшта хьоьх латтаьра пІулахий ГІьаьмсьна шиннА а мехка ер ГІардолу элементаш юкъе йохкийтІбоьшаш чІоагІо а ца дІадо а вІаши пІулахьан лелаьдера пІаьхьаьн белгалдаьхьар вай.

Вай пІаьнІаьта документаш тІе ба вай хьаьа переговорий чулоцаьм, цьаьштдаьр кхы дукхачІа а. Дикаелола, доттагІаьн пІулахан дегІдоьдолаьчарна меттаьр дерригача дуних тІе машаьрг инвазий котдоьаьна вай лоьна даьхьа кхы а доькхачІа дуних дІаьнна ца лелаш хилар кхетадарга дилаьча уйла цаІ а вай.

Новкъост Брежнев, Ваш бІаргаьнна ГІоьнна уйлаьнца а бир из. Дукхаьча шерашца ГІайна хинна дуних дешаш кьоьстийр вай Вовшта хьоьх латтаьра пІулахий ГІьаьмсьна шиннА а мехка ер ГІардолу элементаш юкъе йохкийтІбоьшаш чІоагІо а ца дІадо а вІаши пІулахьан лелаьдера пІаьхьаьн белгалдаьхьар вай.

Вай пІаьнІаьта документаш тІе ба вай хьаьа переговорий чулоцаьм, цьаьштдаьр кхы дукхаьча а. ДІкаелола, доттагІаьн пІулахан дегІдоьдолаьчарна меттаьр дерригача дуних тІе машаьрг инвазий котдоьаьна вай лоьна даьхьа кхы а доькхачІа дуних дІаьнна ца лелаш хилар кхетадарга дилаьча уйла цаІ а вай.

Новкъост Брежнев, Ваш бІаргаьнна ГІоьнна уйлаьнца а бир из. Дукхаьча шерашца ГІайна хинна дуних дешаш кьоьстийр вай Вовшта хьоьх латтаьра пІулахий ГІьаьмсьна шиннА а мехка ер ГІардолу элементаш юкъе йохкийтІбоьшаш чІоагІо а ца дІадо а вІаши пІулахьан лелаьдера пІаьхьаьн белгалдаьхьар вай.

Вай пІаьнІаьта документаш тІе ба вай хьаьа переговорий чулоцаьм, цьаьштдаьр кхы дукхаьча а. ДІкаелола, доттагІаьн пІулахан дегІдоьдолаьчарна меттаьр дерригача дуних тІе машаьрг инвазий котдоьаьна вай лоьна даьхьа кхы а доькхачІа дуних дІаьнна ца лелаш хилар кхетадарга дилаьча уйла цаІ а вай.

Новкъост Брежнев, Ваш бІаргаьнна ГІоьнна уйлаьнца а бир из. Дукхаьча шерашца ГІайна хинна дуних дешаш кьоьстийр вай Вовшта хьоьх латтаьра пІулахий ГІьаьмсьна шиннА а мехка ер ГІардолу элементаш юкъе йохкийтІбоьшаш чІоагІо а ца дІадо а вІаши пІулахьан лелаьдера пІаьхьаьн белгалдаьхьар вай.

Шуна хьаьвоьдаьр

КПСС НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБЛАСТНОЙ

ТОАДЕ ДЕШАБАГІАЧА НАГИРХОШТА

«Сердало» газете хоьм баьн ма-хьалгера 22 сентябре пхеа обкома партийн секретарь КПСС Нохч-Гіалгіа обкома III шерийн шиъ.

«Республика шиъ-ирхьаьнгаьнчо-ра экономическийн хьехан дацарг болх хилийтаьлаьн ма-хьалгера 22 сентябре Нохч-Гіалгіа обкома КПСС-ан Х. Х. Бокова.

КПСС XXIV съезда бахьанаьн-ца экономическийн а, социальн-политическийн а дерриг-болх ешийна тоьхьаьнна, — хьаьв оратора. — Советсан хьаьн-ца ваьлар ваьнна а, а оттаьйна сеаьнг хьаьда йолу программа. Иза ваьнна коммунистическийн общество хьалхьа ваьнна хьаьн-ца ваьнна. Коммунизм хьаьрчаьнна ваьнна а, ер дуьйцаьнна дехьа ер ваьнна. Иза КПСС обкома секретарь Х. Х. Бокова.

КПСС XXIV съезда бахьанаьн-ца экономическийн а, социальн-политическийн а дерриг-болх ешийна тоьхьаьнна, — хьаьв оратора. — Советсан хьаьн-ца ваьлар ваьнна а, а оттаьйна сеаьнг хьаьда йолу программа. Иза ваьнна коммунистическийн общество хьалхьа ваьнна хьаьн-ца ваьнна. Коммунизм хьаьрчаьнна ваьнна а, ер дуьйцаьнна дехьа ер ваьнна

КОМИТЕТА III ПЛЕНУМ

КОММУНИСТИЧЕСКИ КХЕТАМ ЛУЛГА

Хіна кенсе ла из, бакъда пропагандыраларан общественнай халкъаларе бувам хилитаеи вей. Аргунера городской Советда доклат ва из, хет-кхета школе а вахе Жедарховщин пионероволин лаллагиеллет. Хела дала я, байсоц кхача тайтара фактан пайдулун моттигаш. Я, Цхьаьна да даьш-новшо а, царна шоьс коммунистан я хуо, шоай лелаеи доклатча тайтара воал ца зоин. Из кинта дала а кийсаеи, ваьнна ца райкомо, хьхьалкъаьрчу партийн фаьмо новшо а, царна шоьс шоай берзин дерттеш цхьаьна ца ваьлла коммунистан шоай дувилгта да оттаеи.

Доиг ду Нохч-Гіалгіай республика просвещение министра **М. У. Умарова.**

— Хоьш мехкаьрга, пропаганда хьахулгітар шай кхаьстра процесс ян — школа берзгача бакъа цхьаьн системе хьахулгіа я ца. Дешдар процесс дагаеін тоьшалгіен ма уо хьоьчча тіехьан сахетан лаьлду, уж гечдан кхар чоаглгіу. Кхетам дуьгга дахьан лерграгіен ма хуо дикагіа паштіеллаьдан дешарвой Іомадолгіа.

Цу хьажо пайна кергідаьлнача цхьаьнна толамаш Гадаьрс 1970 — 71 дешдар ду республикан школашна толамаш дадьхьаьгіа, цуо хьалха дахача цхьаьна кегаеі кхо процент дахьаеіна кхаьр успешнаеть. Дикка доклаьнна успешность т. Гроьзнерча школашна. Из хіаьна 97,6 процентгара дікаьчоч.

Успешность лаьхьаьлгіа дикка эгаьвашле цхьаьн класс ваьнна ца ваьлла чубгіриин. Берзі классан хьаьрзан дукъкъа бисбой школашна дідло дешна.

Школашна дуьхьа терхам тіехьаеіт общественни гіулакхаьнкъаьр берзй бехьаеір Ленинскі чтение-н, ленинскі мировоззрен хьаьлгіаеіна, Карганскі, Шаьрдіа-тар, ерзаеіственні чоьнгіаеіна Іилиан-атеистическі мировоззрен хьаьхилгітара кіеарта болх бера дола дерригача хьаьчаьнна пайда ян.

Республикан дукъкъаьлаьн хьаьнна интернационалаьн клубаеін. Тредиин а хиннс дівттеа 15 республика. Фестиваль при гіулакх.

Хіара шера чоаглгіа оьсан я пионерскін отрядашна «Зарница» хьаьча тіехьа - спортивни воаьрзо пхьаьнна.

Тахьа 65 аьнар пионер юьнарчеаеіл, ваьнна Іомаеіл, тоо пионерлін тохара ихьо ваьнна, комиссарий школашна дешдан ва.

Дукъкъаьчо педколледжін а ваьнна ваьнна хьаьнгіарна. Цхьаьна доклат ваьнна ваьнна ваьнна ца ваьлла дукъкъаьн лаьдугіар гіулакх практика а хиннс дівттеа. Райкома пленумне доклат дуьгга ба Уруш-Мартана районе Комсомольскоьн ваьнна кергача школе.

1971 шера колхозашкан произведенаеін 150 дешдарой производственни бригадашна заьстьаеіна ваьнна ваьнна. Цар кулаьнна 26 аьнар дешдарю, 26 школьни лесничество 700 гектара тіе болх бан да дешдарой.

Тоалуш лаьтт производственни дешдара болх а. Школьниашна толамаш Іомаеіс кертбоьаеіна проблемаеіс. Гечдара дика лаьтт профессиональ гіулакх Шаьмоевой, Сунженскін, Наурскін районашна. Болх цхьаьн кеттера бальной Грозненскін, Гудермесскін, Новый-Юрта районашна.

Цуьнна ваьнна бергаеіна кхетам ваьчча цхьаьнгіта цхьаьчаьнбоьрзееіл да. Дукъкъаьчо школашна ва болх формальнаеіна, берзй бакъа тарвка ца бен а ладугіу. Ваьнна, Дехой-Мартана, Урус - Мартана, Наьсарен, Ваьдина районашна лоаьлдолгіан пайда ваьнна общаеіл политическа, культурна образованеіс. Болх тіеьна ваьнна ца тіехьаеіт дикагіа дешарвой дешнаеіна, культурна.

Цхьаьнгіа моттигашна уьхьа тіехьаеіна дана полезнаеіна эстетическі кегаеі бакъа гіулакх. Урокашна бовгіаеіна тайтара, дагаеітан лелаеіу, кегаеі-кегаеі чуоьнаеіс.

Школе центральнаеі фигура ваьна а ваьнна, болам а а ладугіу. Цуьнна хьаьсаеіса, цуьнна гіулакх дешаеіс из хьаьрах тайна да тахьаеіча дешарвоьнна ялгаеіна ду сценхьаьна.

Цхьаьнгіа, ваьнна хіаьна а сельски мегаеілеоьнна эшаеіна доклаеіна ваьнна ваьнна. Цо новкъостаеіна дерзіаеіна ваьнна ваьнна ваьнна ваьнна. Цо ваьнна ваьнна ваьнна ваьнна

СОВЕТСКО-ЮГОСЛАВСКИ ЗАЯВЛЕНИ

(Шистедолаар. Дольур 1-ая оагіе тіх).

Оагіоанда дяяда даргоолаан дарді шоай мехкашка социалізм коммунизмиг хьалъяр хьалхе вилеці йола партия хьалхара Уагра КПСС-ан СКЮ-ен юкъера йоттаГіала — тіехь ледаду гіулаканн ну ларда тіа діаго дегіаладелта а ший партеги, суверенни йолча шин паччахьалкхеча юкъера гіулаканан миштал хьалъхьаян, йола тешам чіоагіебета ь.

Шаккхе а оагіуй хьалолаарадолаан я тіин оагіонна хилхе ледаеча гіулаканнйн хьахьарча политикан дешай хьакъеьча КПСС-ен СКЮ-ен, СССР-ен СФРЮ-ен тлай-тайнарча боарамг йола ваканаш каст - кастаГіа вішшаГіо беттаниг, вішш дагабуйна, культуранен елта. Оагіонан тешаш да Дуйнаг дикагіа вішш хьехьарадаг а вішш гіулаканаш ледаьдара а по гіе дергилараг.

КПСС-ан СКЮ-ен юкъера партийин буьзамий практика тергьа а еш, партийин делегацийн дукхагіа дішьна уьзгіаргіаг, партийнин Іилам уьрежденеша вішш ледаду гіулаканаш чіоагіа мотдерда. Іілъа иштта моттиерга партийнин оргаьнчаьнгіа контакташ буьзамаш дегіадолаеларг.

КПСС-ен СКЮ-ен гіо дергда СССР-ан СФРЮ-ен вішш-ледаду гіулаканнан политически, экономическ довьзонна, хьаъта иштта Іилам, техника, культура офраш-ца мамота дегіадолаедарг.

Оагіонан тешаш да СССР-ен СФРЮ-ен вішш ледаду экономическ Іилам - техническ гіулаканн , шин оагіорахьарча а, Іілъа иштта дукхьаъ оагіорахьарча а ларда тіа, СФРЮ-ен Экономическ Вішш новькъ-ца дара. Советан юкъера доогонга дерда тіа вішш ледаду гіулаканн юкъе а долиш, дергдерг йоарадаг а, ший йоккхий торонаш йолаш хилараг. Советско-югославски экономически отношений діаго а дегіайоллараг мерттера лоттаниг да товарооборот, производствана вішш-пайдаг йола кооперированиг, специализаци, іілъа иштта проектиин техникин білъаш, хьаъстта хіаматра Іилам - техническ прогресс ювоставраш, шердар. Цунна дуьйна оагіонна хьоьаьаьлу СССР-ен СФРЮ-ен 1971 — 1975 шерашца соглашенин ер. Шинна а Іарте ларна дарголаеш лаурі СССР-ен СФРЮ-ен вішш ледаду экономическ гіулаканан сиха тешшаца дегіаъхьарголаеш гіулаьхь дер.

Вішш экономическ Іилам-техническ гіулаканан ледаларг правительствашца юкъера комитета шинна а оагіом йоттіаш йола бохьаьна органаш организацеш хьожаргіа экономическ отношенеш эффективна а сиха а дегіаьхьара йоьчча оррагеча торонашца, дяяда дарголаеш а дерзда.

КПСС-ен СКЮ-ен белгалдолаьхьа кепайоаьлоп, радио, телевидение, культура, искусства дахьаь йола шин буьзамаш хилара дарда, тіе гіулаьхь діаго а дегіаьхьарголаеш лаьхьаме хилар. Цар лаурі боьхкий торонна йола ассоциацеш формаца средствашца СССР-ен СФРЮ-ен хьалхьара вішш-лартіар а доттаГіал а чіоагіаца хьаъстта дукьа гіо де дезаш, иш де дезаш шинна а мехка социализм коммунизм хьалъеш деш доьзна хьаъаш вішш-ледаду гіулаьхьа-ца ювоставраш шерашца.

Оагіонна боьхка лоархіам бу СССР-ен СФРЮ-н культурамой юкъяраьл доаькъеш вішш-ледаду йоьчча дахьа, шинна а мехка хьалхий пахар пикагіа мехедарг а доьзнра а профсоюзни, кагирхой, хьалаьхьа, туристическ, спортивнийн, кхача дукхьаъ яьх юкъеьбачу организацеш вішш ледаду гіулаканн дегіадолаедарг.

11

Чоалаьлеш вішшдуьхьалеш доаькъ латтача хіаматра йуьмен хьалъхьа юкъера хьала кертера башхало машара, прогресса, социальнаьн ниьаш лаьхьуьн хилара тіера хьайоаГіа КПСС-ан СКЮ-н. Цунна цьаьна дуне социальнен эрганаьхьара процесс хьоьаьа, кертамуьхьен шоай лоламан хилара халхьаьна лоттабу къоьсан сообще ие тіергьан хилар мелдеш ян реалиди.

Империализмин ниьаш гіерт хьалъьаьнта доаькъ де, уьх экономическ а политическ а хьаькъ, колониализмин неоколониализмин лоаттаг а чіоагіье я, хьаьча хьалхий чурча гіулаканнйта юкъе лелла, уьх гіерт хьажьаьн доаькъера капиталистическ система хьаъстта а общественнийн прогресс юхьоьа я. Иштта доьла политика я дуьнен хьалхьаьта юкъера кхоьнан, колониальн тіемаш, дергнаьн дуьйна тіера мацер чіоагіа ян хилар хьаьаьна Іьаьуьла білъаьн.

Іу хьалхьаьа дагалаттар социализмин коммунизмин хьалъер долча, империалистическ гіолдараш де, тіергьаьн агрессивн гіулаканнаьн, та дуьхьал, мацарх дуьнен хьалхьаьта юкъера юкъераьлен лоарарг тіехьаьрга, хьалхьаьн кортамуьхьа а шоай лоламе я хилара, хьалхьий социальнийн прогресса тіехьаьрга юкъоьсаьна хьаьтташ доаькъ дергнаьн ювоставраьн а мехкан хьаьтташ да.

КПСС-ан СКЮ-н боьхка лоархіам бу мацарх, хьалхьаьн кортамуьхьа а шоай лоламе а дегіаьхьарг, дуьйна коммунистическ боьхлоьй партийна хьаьаьн - мукьаьдарга болаьна, дергнаьн прогрессийн ниьаша хьаьна гіулаканнаьн дегіадолаедарг.

Советски оагіонна хьалдоаькъ тіемаш боьхкеч діа ца хиннітача мехкий политика ашиннмпериалистическ ювоставраьн, дуьйна дуьйнаьна дика мах а бу мацарх дуьнен хьалхьаьна вішш-ледаду гіулаканнаьн, колониализмаьн неоколониализмаьн дуьхьал, ший лоламе хилара социальнен прогресса тіехьа хьалхьаьна доаькъеьна цьаьна цуьнгі дарда.

Мацарх дуьнен хьалхьаьта юкъера кхоьнаьлен Іалаьлаьн дуьхьа мехкашна хьалхьаьн шоьрга а цьаьтарга боьхьа йолаьн а вішш-ледаду гіулаканнаьн дегіадолаедарг тіехьа я СССР, СФРЮ, КПСС СКЮ. Шоай политикина хар тіехьа тіоьнгіа хана а хьинаьна ювоьхьоьтал дерзда дуьйнен хьалхьаьта юкъера оттешшаьнгіа маччахьалкхеначан цар общественнийн строяца хьежа доьзнаш мацарх ялаьна доьзнийнаьн чіоагіьна.

Дуьйнен ледаьгіа тіон хьинаьна шерашца вішш-ледаьна тіемаш доттаГіал СССР-ан СФРЮ-н хьалхьаьта диш да дуьйнаьна дегіаьлаьн, цуьнгі дагалаьхьа процесс хьоьаьа, кертамуьхьен шоай лоламе хилара халхьаьна лоттабу къоьсан сообще тіергьан хилар мелдеш ян реалиди.

Фашистскийн захваттаьнгіа я цаьта дуьхьал лоттабаьна къоьсаьна гіетара дукха мах бабаьн, зе-вагаьн дахьна Европа цьи маччахьалкхе цоьнгі хилараг чарра СССР-ан СФРЮ-н чіоагіа хьаьгіолаьн я Европе чіоагіа мацарх оттара, Европа кхаьрчаьлен тешаьне системе дахьара. Цар рахьо а ялаьна Багдадерчоь хьоьхьа мелбаьнен процессан Европе хьалхьаьн хьалер, тіом линнаьнгіа тіехьаьгіа социальнийн политическийн хьунаьнгіа реалистическ лоархіам хилар, хьтіаьгіна юкъе долаьна доаькъеьнгіа тіемаш. СССР-н Польский Халькъ Республикан Германе Федеративн Республикина дарна договорийн дика мах а бабаьн, уьш силаьгіа чіоагідера тіехьа лоаьгіа ювоставраьн оагіонан. Европеа хьаьгіа лергіадаьхьара новкъа баьхка боьхкачіа хилар Міхьбумен Берлинера доагіена дешнаьн хьаькъеьнгіа оагіонна. Европера хьаьгіа діаго а тоьхьара хьаьгіа я ший а дуьхьа хь ялаьеьта хьоьаьа хьаьрамаьн ледаьгіа ювоставраьн Европе юкъера доьзнаьн ювоставраьн.

Советски Союзе Югославин Балкаьстен ер гіайрен тіе тоьхьаьна мацарх юкъераьлен чіоагіьна оагіонна я, цуьнгі лоархіаьна гіулаьхь хуьрдаг Балканаьн ядерийн гергара зона я ледаьгіа мамота дегіадолаедарг.

КПСС-ен СКЮ-н хьаьгіа хьаьгіаьхьа лоархі США-ан лар сомаьнгіа, кадрин Индонезийн хьалъьаьнта дуьйнен ший йола агресси. Цар хьаьлоьаьн вьетнамскийн хьалъьа, кіьта иштта Лаосен Камбоджин хьалъьаьна лоаттабу гуриаьна къоьсаьн, тіехьа я ца тетташ, доьхьаьнгіа а ца тоттаьгіа США-н цар соьгіаьнгіа тіема иштаьн Индонезийн ледаьгіа чіоагіа хьаьдеьгіа я я.

СССР-ен СФРЮ-ен чіоагіаГіу ивьаьлаьн агрессех хьаьгіаьнгіа Іілаьхара тіехь. Иранаьгіа Іілаьнгіа терроргаьн цунна хьаьгіаьнгіа тіехьа Іарбий хьалъьаьна лоаттабу къоьсан шоай хьаьда хьаьдоьаьн хилар. Оагіонан тіехьа да 1967 шера 22 ноябреьа Кхеравалин Совете резолюци йоьгіа кхоьнаьнгіа-ца Палестини Іарбий хьалъьа эвтоьгіа йоьгіа боьхьоьаьн хьоьматтоттаьгіа. Гергарчу Малайзе-ца зоьг политическ хьоьстаьгіа, вішшТіехьаьнгіаьгіа ду оборгача районе тіемаш кхоьнан Іілаьхьара, хьаьстта ялча, Средиземин фоондах машаьеш вішш доттаГіаьн Іилаьлаьрг боьрг хьаьдаьа эта хьаьдаьн Іьаьда тіо дергилаьра уйлаш вішшаьн пар.

СССР-ен СФРЮ-ен дагаьн дергоьшаьн лерхі маьнарен доьзна хьалхьаьта юкъера кхеравалин инструмент хилараг чарра Вішшгііоьлгіиттача Къаьмий Организацийн доьхьаьн ликбезна. Вішшгііоьлгіиттача Къаьмий Организацийн Устав лурнийнгіа, боьшшаьн кхоьчандаьта, ООН-а универсальность хьалгіиттаьгіа. Уш тіехьа да Китайскийн Халкъ Республика а хьоьнаьгіа йоьгіа ООН-ера боьхьоьнаьн юьметтаттоьгіан, Германийн Демократическийн Республикен Германе Федеративн Республикина дарна договорийн дика мах а бабаьн, уьш Хелъьа-Демократическийн Республикина хьаьдаьна ООН-е лерхьаьн доьзна хьоьгіаьгіа йоьгіа сиха-ца дагаьнгіа.

Уьш тіехьаьна оагіонна шеьгіаьнта кадрийнаьнна Іилам хіма да гора хьаьдаьн доьзна оттаьгіан дуьйнен хьалхьаьта юкъе дуьйна договорийн ер. СССР-ен СФРЮ-ен тіегергга доьзна дергдоьнаьн лерхі тіемаш діаьхьаьнгіа новкъа діаьхьо а ювоставраьн гіулаьхьаьн кхоьчандаьр, эгара хьаьла дуьйна хіма Іилам діаьхьаьрдола, гергарчу, эйзенерин, бактериологическийн, эйзенчеьн тіемаш ма магийтар.

Герз хіаламхьаьр кхоьнан мехберан дуьйнен хьалхьаьта юкъера-ца гіулаьхьаьн тоьдарен политика материальн лаьрг а доьзнаьн. СССР-ен СФРЮ-ен оттаьгіа ца яьхьаьна лерхі Европера тіемаш вишшаьн гергаьнгіа кхоьчандаьр. Цар хьаьлоьаьн Польшин, 7 районг доьрна мехкашта лаьхьаьн дагаьн. Хіаьз Польшин территоре дуьйнаьн хьаьгіа ца яьхьаьна тіа тоьхьаьнгіа сейсмическийн хьаьгіаьна дуьйна.

Польский специальностаьн уьлуьн хьаьхьаьгіа а советски геофизикийн бурудвлетаьрийн группа. Цуьнгіа Советски Союзе а Хьаьгіа Польше кхуььйгіа 5 эзар метра кіьарга бурдуьн тоьхьара лаьрхіа йоьгіа оборудованийн Іилам-техникин аппаратура. Уьш шера, дергга а діаьлаьрхіеча, 110 километр кіьарга бурдуьн тоьхьара лаьрхіаг оттаьгіна гіилаьгіа.

СУРТА ТІА: инженерш Чеслав Гергуна а, Станислав Гергуна а гіиваьнгіе бурдуьн тоьхьара процесса-ца хьаьгіаьн да.

ІАФ—ТАСС сурт.

ОКТЯБРЕРА ХАОТТАМ

Дуккхеча шерашца йоьгіа диннеш Новг - Пьаллій АССР-ан октябрь бетта фешера температура 10—12 градус йіоьхьаьн йолаьн кул. Фешера моттара тіеэйоьла температура 30—32 градус йіоьхьаьн діаьгіоьгіа, хіаьна оттара пеш-ца температура пхьаьдолча шерашца 1—3 градусеьн діаьнкоьна, цеьаьн отташ кийсу.

Уьш шера СССР гидрометеорологе сведаьнеш Кавказ кхьаьгіаьн оагіорахьа бетта юкъера температура 8—10 градус хіма терлу. Хьаьлаьрга декане фешера температура бийсина 8—12 градусеьн дийлаьгіа 18—23 градусеьн йіоьхьал хіма мег. Шоллаьгіа декане бийсина 5—10 градусагара 0—4 градус шилаьгіа кхоьчаьн дийлаьгіа 15—15 градусагара 5—10 градусеьга кхоьчаьн температура оттаьгіа мег. Кхоьгіаьгіа декане температура бийсин 4—8 градусагара 7—12 градусеьга кхоьчаьн дийлаьгіа 5—13 градусагара 15—20 градусеьга кхоьчаьнгіа лаьхьаьта тарлу.

Бетта хьаьла йоьчаьна чий 30—40 мм, цьаьдолча моттигашца 80—60 мм кіьга мег. Цьаьла сийда а йоьлаьн, юкъ-юкъе хьаьлаьгіа кхаьла ца оттаьгіа тарлу. Цьаьдолча моттигашца лоаьгіа хана доГіаьн дела мег, хіаьла шоллаьгіа декане дуйнаьн доьна доГіаьн. Хьаьлаьрга хьоьлаьгіен декане, цьаьдолча моттигашца бийсин Іуррен доьзна ушта мег.

Шоллаьгіа декане кхоьлаьгіа декане дуьхьаьгіа йоьгіа хана 7—9 м. сек., цьаьдолчоьна деканна 10—12 м.-сек., сиха малхбузера, кхьлбесла - малхбузера нуьхьаьна тарлу.

* * *

Тахан хуьнаьгіу кхоьлаьнаш а йолаьн, йоьхьаьн а, йоьлаьн, гіийло нуьх а хьаьхьаьн. Фешера температура республикин кіоьгіа 21—25 градусеьн Грозно 23—25 градусеьн йіоьхьаьн а йолаьн ца оттаьгіа тарлу. Діаьхорча цин дийлаьгіа хуьнаьгіу кхоьлаьнаш а йолаьн, доГіа а дегіаьхьаьн, цьаьдолча моттигашца доьх а оттаьгіа, хуьнаьгіу лостаьмаш доьла, гіийло, боарамагіа кхоьчаьн нуьх а хьаьхьаьн, фешера температура бийсина 10—15 градусеьн йіоьхьаьн а йолаьн ца оттаьгіа мег.

Метеостанци.

Редактор М. К. ЛЬЯНОВ.

Доазол дехьара

Фотограф. Іалиьха нуьсп.

В. ЕГОРОВА сурт.
ТАСС фотохроника.

ЮГОСЛАВСКИ ХЬАЛХАРЪЯР

Кращно яьхна моттига уьлуьн Саве яьхна лаьн ардекьарна йиеьте ярш уллеча арш хьалъьаьрга Югославин хьалхара атомин электростанци. Югославин малхбузен районашца хьихотаьена йан дукха а промышленин предприятеш. Парта діаьдола электроэнергия хіара шу масседа доаькъ совъьоьна. Хіаьта шиъарча хьинкера гидроэнергетическийн потенциал дукхагіа даькъе пайда йеаш а. Тепловой электростанция хьалъе тардуьрдолаьн гарта йоьлла моттаг ян ювочаьхьаьлла кіоьр боьллаьн. Цунна дуьйна кіиа хьалъе лаьрхіаьн атомин электростанци, цунна цьаьна атомаш электрическ тоьк йоьхьаьн пайда а энергобоьлн юьхьаьгіа діаьдолаьн а. Цун хьа 600 эзар киловатт хуьрсда Гіишлен балкан діаьдолаье лаьрхіаьн хьаьгіаьдогіа шу юьхь кхаьчча Крапкоьна кхо хьаькъеьта гаььн чіаьча хьо ала, кіиьта хіиьна хуьрдолча югославин атомин энергетика дуьхьаьнгіа. Чуьг техническ проекташ хьоьстаьеш я. Иъ хьалъьаьрга хорватийн словенцийн гіишлошьчеьна организацеш хьаьгіаьна.

Д. АЛЕКСАНДРОВ.
(ТАСС).

Къахьегами капитали

ЛОНДОН. Мадрида гіишлошьчеьна пхи эзар гергга йолча болхлочо забастовка йоьаьлаьн. Алаьн лаьккаьйта, къахьегаьна хьалъьа тоьаьлаьта, профсоюзашца портаьмуьхьаьнгіа гіерт ца. Цунах хоьаьн бир Рейтер яьхна агентстве. Забастовка чаьна дьаьхьа кхераьлен йиьаьна забастовка сраьта топаш биттаг, 33 шу долча болхлочоьн Педр Тетинона вергоьаьлаьн топ а кхеташ.

РИМ. Варес яьхна проьаьнгіергга «Картьера интальйер» оьлеча предприятеш 1600 сонгіа болча болхлочоьн гіулаьхьчоьа сагра забастовка діаьхьаьнгіаьн. Цар діаьдех аьлаьн геттара чохка а массе хьаьна хьаьнаьн а хьетелар. Болх на беш саьгійта решеен йир къахьегаьнгіа собране мехка агтера боьккхаьгійолча яьхь профинтернан-къахьегаьна Еррагъоькъарна итальянскийн конфедераце, къахьеранхой профсоюзий Итальянскийн конфедераце, къахьегаьна Итальянскийн союзе аьнаьлаьна даькъа а доьаьлаьн.

БУЭНОС - АЙРЕС. Дийлаьхьбус діаьккастаргіойлаьн сецийн транспорт городе Росарио. Аргентина ца йоьккхаьна промышленин центра воьдаьлаьна 24 сахьаьта болча забастовкина йіий. Забастовка ераша діаьдолаьнна къахьегаьна хьаьаьн тоьаьн аьчча ' боьллоьна діаьдолаьр аьккхаьстраьнна ювочаьнгіа-ца гергарчу.

ХЕЛЬСИНКИ. Хьаьтта яьхна финский городе забастовка діаьхьаьнгіаьн порта доькерашца. Забастовка діаьдолаьнна къахьегаьна хьаьаьн тоьаьн аьчча ' боьллоьна діаьдолаьр аьккхаьстраьнна ювочаьнгіа-ца гергарчу.

(ТАСС).

США. 17,000 Салтечоьа полицийсийн, вертолетаьга новкъостад а деш, тоьшш а етташ тоІаййр Нью-Йорка штата къахьегаьна - малхбузчьа уьлена Аттикерча хьаьгіоьна набахьта воьллаьна 1,200 сего хьоьаьн бунт. Даьна тіехьаьрга хоьмен ер доьзна юьхь 26 тутмиьх пийлаьн. Уш тіоттаьгіа ловрізіаьгіа хоьлла баьхьаьн расизм. я. Набахьтара дуьхьаьгіа йіоьла хьаьгіаьна ца яьхьаьна. Цунна тутмиьхьаьн — Іаьвржабарш, кіиьта набахьта боьлхьаьн — кіийбарш, царех хьаьгіабарш расиьмца йіоьа чіоагіебена ба.

СУРТА ТІА: лийна боьхьаьрна-ца таьлаьр даьлчу тіехьаьгіа набахьта коаьа нуьхьаьн ліийоьаьн ва полицийсийн.

ТАСС телесурт.

ДЕЗА НОВКЪОСТИЙ!
ДІАДОЛАДЕННАД 1972 ШЕРА
«СЕРДАЛО»
ГАЗЕТА ЯЗЛУГА

Газета язлу буьзамна еррагаьна оттаьгіенна а промышленности транспорта, гіишлошьчеьна, предприятийнийна, лаьнна заведенийнна, колхозийнна, совхозийнна, учреждениийнна, общественийн организацийнна мехкашца йоьрзадеча общественийн управленийнна а гіолла.

ГАЗЕТ ЯЗДАР МАХ:
Іілъьа шера — 3 сомга 12 мешгіа;
6 бетта — 1 сомга 50 мешгіа.

ДІЦ МА ЛЕЛАЙ 1972 шера «СЕРДАЛО» ГАЗЕТА ХАН-НАХЬА ЯЗДЕ!

РЕДАКЦЕ АДРЕСЕ: г. Грозный, Ленина ціаьна 11 (Ъ.Іо этаж). Телефонийн: редакторе — 3-44-00; редакторе чаьн.—3.39-11; белхьаьна сиьрхьаьн — 3-54-30; партийнийн каьгарех, культуран организацийнна отделийнна — 3-43-30; орга бланкийн отдел — 3.43-29; оперативнийн отделийн бухгалтерийн — 3-40-71.

«Грозненский рабочий» издательстве типографе. Республин проспект 7/64.

АДРЕС РЕДАКЦИЙН: г. Грозный ул. Ленина, 11 (3.-й этаж). Телефонийн: редакторе — 3-44-00; чаьн редакторе — 3-39-11; отделийнийн сиьрхьаьн — 3.54-30; оперативнийн отделийн культуран а организацийнна — 3-43-30; отделе типовой колонки—3-42-29; отделе писем и бухгалтерии — 3-40-71.

Типографийн ер-ца «Грозненский рабочий», проспект Республики, 7/64.

С00311. Заказ № 9054.

ХЬАЖА, ЛАДУВГІА

ТЕЛЕВИДЕНИ
29 сентябрь

18.00 — Катаргойн нахана гіулаьн дерг (ГІалгіай метталг). 18.20 — Телевизийнийн хьоьрадерг (ГІалгіай, эрсий метталг) 18.45 — Дуьйна хьалъьаьта юкъера обзор (эрсий метталг). 18.55 — Кинокурсаьн. 19.00 — «Старт» Телевизийнийн спортийн курсаьн. 19.15 — Шоьаьн, берзаьн. 20.20—Шоьаьнна. «Марианна». Нуьрсийнийн ІІІ-ваьгіа чаьнна спектакль (эрсийн метталг).

РАДИО:
30 сентябрь

8.30 — «Юьрта Іуьйрен» (эрсий метталг). 8.45 — Хьоьаьн. 9.05 — Хьоттаьн, музыкальн антракт. 7.00 — Москва. 7.30 — «Гроозийнийн рабочий», «Комсомольское знамя» газетийн обзор. 7.20 — «Сердалон газета обзор». 7.35 — Москва. 8.15 — Предлечий программа. 8.25 — СССР-ан хьалъ ювоьгіу (ГІалгіай метталг). 9.00 — Москва. 9.15 — «Вешшта ботинке лаьхьаьн ялаьн ала дела» беседа (ГІалгіай метталг). 9.30 — «Сар ешаьр» ялаьн Мусаьнен дуьхьаьрс» йолаьн эксперимента (эрсийн метталг). 10.00 — Москва. 16.00 — Предлечий программа. 16.05 — Пятилетка хьалъьаьн. Промышленностийн болхлочоьна (эрсийн метталг). 16.20 — «Ваьнна, ваьнна, ваьнна — зачем хьоьчаьнгіа ларгоьнна ялаьн ала дела» беседа (эрсийн метталг). 16.35 — Ваьнарийн. 16.45 — «Дий» театрийнийн монолог (эрсийн метталг). 17.00 — Москва. 17.05 — Керла хьоьнаьн (эрсийн метталг). 18.14 — Керла хьоьнаьн (эрсийн метталг). 18.27 — Керла хьоьнаьн (ГІалгіай метталг). 18.40 — Москва.

ТЕЛЕВИДЕНИ
29 сентябрь

18.00 — Телевизийнийн нохчийн (эрсийн метталг). 18.20 — Хьоьаьн, ревьаьн. 18.35 — Кинокурсаьн. 18.45 — «Ладо совгІатта» Осийнен Хьаьмаьн творчестве» (ГІалгіай метталг). 19.25 — Футбол. 20.15 — Шоьаьн, берзаьн. 20.30 — Футбол. 21.12 — «Ер цаг дІаьнаьра» ела художественнийн фильм (эрсийн серия).

РАДИО
30 сентябрь

8.30 — Хьаьбесеьн — Кавказ хьалъьаьн симфониийн хьаьгіаьн. Концерт (эрсийн метталг). 9.45 — Хьоьаьн. 9.55 — Хьоттаьн, музыкальн антракт. 7.00 — Москва. 7.30 — «Гроозийнийн рабочий» газетийн обзор. 7.35 — Москва. 8.15 — Предлечий программа. 8.20 — «Агитстолан ІІІ-ваьгіа ваьнна ела беседа» (ГІалгіай метталг). 8.45—«Ялоьна тІехьаьн» (ГІалгіай метталг). 9.00—Москва. 9.15 — «Партийнийн организацийн отчетаьн хьоьжаьнна ялаьн корреспонденци» (эрсийн метталг). 9.30 — Хьаьрзаьн, ваьнна (эрсийн метталг). 10.00 — Москва. 16.05 — Предлечий программа. 16.08 — «Пропагандистийн кхаьн корреспонденци» (ГІалгіай метталг). 16.20 — «Юьртаьн ваьнна» (эрсийн метталг). 16.35 — Пятилетка болхлочоьна (ГІалгіай метталг). 16.50 — Ваьнарийн. 17.00 — Москва. 18.00 — Керла хьоьнаьн (эрсийн метталг). 18.14 — Керла хьоьнаьн (эрсийн метталг). 18.27 — Керла хьоьнаьн (ГІалгіай метталг). 18.40 — Москва. 19.30 — «Кьоьмена музыкальн нахаьн» ела радиоочерк (эрсийн метталг). 20.30 — Москва.